

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex capite 45. lib. Genes. in quo describitur Josephi
gratitudo erga Deum, ejus manifestatio, fratrum reditus & relatio,
patrisque inde concepta lætitia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

Lector superstitionem istam, sed non ridebis latens in ea symbolum, symbolum inquam Misericordiae veri Dei, quae planè innumeris scater uberibus, è quibus non Iusti tantum, qui animalium mansuetorum nomine veniunt, sed etiam gravissimi peccatores, belluarum mores induti, lactantur, id attestante Prophetâ Osee 2. *Ecce! ego lactabo &c.* in hunc finem peccanti animae in aurem clamat Canticorum 6. *Revertere, revertere suamitis, revertere, ut intueamur.* ô mirabilis vocandi modus, planè talis, qui est sine modo. Non satis est vocasse semel, vocasse bis, sed tertio vocatur aberrans anima, & cur hoc? quaerenti respondet S. Justinus. *Idcirco tam crebro revertere dicitur, ut jam si conversa deliquerit, in desperationem non decidat, sed à peccandi consuetudine spei indulgentia respiciat.* O ingens divinae Pietatis magnitudo, quae Deum incantato vix non similem reddit, ac si ut unico quasi in momento omnium peccatorum obliviscatur, cum tamen illa habeat sibi praesentissima, ut maximas debitorum summas dissimulet, cum tamen sit ipsa Iustitia rigidissima. Ut amet meretrices, latrones & publicanos, cum tamen sit ipsa sanctitas, & currat post illos, qui eum vel maximè fugiunt. Nonne ista videntur esse alicujus incantationis signa? quare rebelles Israëlitae aliquando puniturus, exclamare auditus est: *Dimitte me, ut irascatur furor meus.* Fatetur ergo; utramque manum sibi à misericordia constringi, & hoc non est, quod miremur, quando de eo loquentem audimus Ecclesiam, quae fatetur: *Deus, cui proprium est misereri semper & parcere: si proprium, & à natura est ei inditum misereri; ergo violentiam patitur, si quandoque cogitur irasci.* Cogetur autem irasci tibi Christiane Lector, si de obtinenda peccatorum tuorum venia desperans, poenitere recusaveris.

Doctrina 3.

Desumpta ex capite 45. lib. Genes. in quo describitur Iosephi gratitudo erga Deum, ejus manifestatio, fratrum reditus & relatio, patrisque inde concepta letitia.

Considera: Iosephum exemplò suò nos Christianos docere omnia *N.69.*
bona in solum Deum, tanquam omnium largissimum datorem esse referenda: non enim est auditus dicere: *Pharao me fecit Dominum Aegypti, vel meam prudentiam assecutus sum tantum Digni-*

gnitatis fastigiū, vel meā solertiā tot opibūs sum cumulatus, *sed Deus me fecit Dominum &c.* Quare ô Christiane! quibūscunque tandem naturæ vel fortunæ polleas bonis aut donis, ea omnia in Deum tanquam largissimum eorum datorem gratâ referas mente. Fur sane es, qui tibi aliquid exinde usurpare præsumpseris. Illuc unde flumina exeunt, revertuntur, & Dona Dei denario comparantur, cui est figura circularis, in qua finis initio connectitur. Judith generosè de Holoferne triumphans, victoriam tam insignem non suæ fortitudini adscripsit, sed divinæ solū potentia, dicens: *per manum femina percussit eum Dominus c. 13.* David celeberrimos Triumphos, quos magnō numero de hostibus suis reportaverat, non suæ belli peritiæ, sed divinæ adscripsit dexterā, cantans Psal. 117. *Dextera Domini fecit virtutem, dextera Domini exaltavit me.* Viginti quatuor seniores, à Joanne in cœlo conspecti, coronas è gloriosis capitibus suis detractas, ad pedes agni deposuere Apocal. 4. Christus etiam de se testatur: *Opera, qua ego facio, in nomine Patris mei facio.* Filium imitata Mater ter benedicta in sacratis semper labiis ferebat: *Deo gratias,* teste S. Bonaventurâ. Matrem virgineam imitatus ei devotissimus filius Carolus VI. Imperator Romanus, nunc temporis felicissimè regnans, dum nuper Aulae suæ citatō cursu advolantes audiit præcones victoriae illius, quæ à Turcis Duce Eugeniō Principe de Savoia, aeterni nominis Heroë, reportata est propè Petervvardinum urbem, in has voces erupisse fertur: *Jesus, Maria, Joseph, & Sancti laudentur omnes; Deus hostes nostros prostravit.* Talia ergo secutus exempla Christiane dic cum asceta lib. 3. c. 22. *Omnia, qua in anima habemus & corpore, & quaecunque interiūs vel exteriūs naturaliter vel supernaturaliter possidemus, tua sunt beneficia, & te beneficium, pium ac bonum commendant, a quo bona cuncta accepimus: omnia ex te, & ideo in omnibus es laudandus.* Et verò quis, nisi mente captus sit, se gratum non exhibeat datori bonorum Deo? dum persuasi sumus omnes: gratiarum actionem esse novi doni petitionem, petentem verò exaudiendum esse constet, ipsâ veritate divinâ id confirmante. Mater viventium Eva, per primum partum enixa Cainum filium, ut quantocius grates persolvit, dicens: *possedi hominem per Deum,* mercedem gratitudinis consecuta est, Abelem generandō, priori filio meliorem. Elcanæ Uxor Anna, postquam acceptum à Deo filium appellavit *Samuelem,* h. e. à Deo datum, meruit aliorum quinque fieri foecunda parens. Parem remunerationem non dubitavit S. Hierony.

ronymus in Epist. ad lætam ei promittere, quod filiam suam Paulam gratitudinis causâ Deo consecrâisset; *fidens, loquor, accepturam te filios, qua primum factum Domino reddidisti.* Mirabile fuerat illud factum Noë, dum volens benedicere filio suo Sem Genes. 9. in hæc verba resoluit linguam: *Benedictus Dominus Deus Sem.* Hæc enim verba magis divinas Laudes, quàm benedictionem filii videntur denotare, ut ipsemet S. Chrysof. Homil. 29. in Genes. advertit, asserens: *Hoc forte quis dixerit, non esse benedicere Sem, sed Deum Sem.* Verùm admirationem aufert præfatus Ecclesiæ Doctor, dum pergit hæc scribere: *Immo valde benedixit illum; quando enim Deus benedicitur, & aguntur illi gratia ab hominibus, tunc uberior ab illo solet istis benedictio dari, propter quos ipse benedicitur.* Fuisse ergò singularem filii Sem benedictionem in eo positam, quod Pater gratum pro acceptis à Deo beneficiis se exhibeat, filiò id ipsum pariter facturò, ut sic mereatur, plurium adhuc beneficiorum reddi particeps. Testabatur olim largitor bonorum Deus Proverb. 8. Ludere se in orbe terrarum: at quò lusu? planè non aliò quàm pilæ, dum dona sua hominibus missa, remitti quantociùs vult instar pilæ, quæ ab uno ad alterum colludentem remittitur, lusu tamdiu durante, quamdiu doctarum manuum conatu pila in aère versatur. Sic tamdiu largiendò gratias ludit cum homine Deus, quamdiu ille per devotas gratiarum actiones accepta remittit; hinc ritè ad propositum ait S. Bernard contra vit. ingrat. *Non cessat decursus gratiarum, ubi fuerit recursus, sed locum in nobis facimus gratiâ, ut majora adhuc recipere mereamur.*

Porro quantum hîc à Josepho didicimus gratitudinem, Deo *N. 70.* præstandam, tantum à Jacobo Patre ejus discamus specialem erga Salvatorem nostrum confidentiam: cum enim iste intellexisset v. 28. cit. cap. Filium suum Joseph in Ægypto vivere, & regnare, exclamavit: *Sufficit mihi, si adhuc filius meus Joseph vivit.* q. d. unicum in miseriis solatium est vita filii: hæc omnia mihi portatu levia reddit: hic baculus debilia senectutis meæ membra sustentat, quidquid ergò adversi imposterum ferendum, feram leviter, hòc unicò adjutus præfidiò, quòd sciam vivere filium meum. Non aliter discurrat secum Christianus, cui de fide constat, vivere non Ægypti tantum, sed totius orbis Salvatorem Jesum suum. Quibuscunque ergo prematur miseriis, id unicum ingeminet: *Sufficit mihi, si vivat Jesus Salvator meus!* *Quid enim quaris, quod in illo non invenias?* ait S. Bernardus de Pass. Dom.

C. 22. Si agrotus es? medicus est. Si exulas Dux est. Si desolatus es? Rex est. Si impugnavis? pugil est. Si sitis? potus est. Si alges? vestimentum est. Si obtenebraris? lux est. Si orphanus es? pater est. Sapientissimus est, omnia sine fine gubernans.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 46. lib. Genes. in quo describitur Jacobi iter in Ægyptum, Josephi discretus amor erga fratres suos &c.

N. 71. Considera: **I**ter à Jacobo susceptum & feliciter perfectum, typum esse triplicis viæ Christianæ perfectionis: ut enim Jacob primò divertit apud puteum, ibidem mactans victimas, & Deo offerens Sacrificia: ita Christianus in spiritali itinere apud puteum Sacrae Pœnitentiæ primò subsistit, per dolorosam confessionem hircos peccatorum suorum mactans, & offerens Deo cor contritum & humiliatum instar Sacrificii. Abinde progreditur per semitam variarum virtutum, donec tandem pertingat ad suavissimum Salvatoris amplexum & osculum, quò recreatus cum Jacobo exclamat: *Jam latus morior, quia vidi faciem tuam.* v. 30. citati cap. Ad hoc iter terendum Christus Dominus ab infantia te vocavit ô Christiane! dicens Matth. 5. *Estote perfecti sicut Pater vester celestis perfectus est.* Sed proh dolor! quàm parum spatii hætenùs fuisti emensus? utpote qui etiamnum circa puteum pœnitentiæ hæres, instar stulti in circuitu ambulans; dum vix abhinc egressus, cogaris iterum regredi, relapsus in peccata, jam centiès ibidem per confessionem mactata. Id ergò agam Christiane, ut aliquot tibi suggeram remedia, quibùs adjutus relapsum caveas, & cavendò progredi possis. Primum ex his consistit in consideratione miseri illius statùs, in quo frequenter recidivus peccator versatur; hunc clarius tibi non depinges, quàm si imaginaberis: reum aliquem arte vel marte carcerem & compedes effugisse, sed paulò post captum esse. Nonne hic arctiori ergastulo inclusus, gravioribus vinculis adstrictus, majori cautelâ asservatus, omnem evadendi spem perdit? de tali meritò dixeris illud Matth. 12. pronuntiatum à Christo: *Et sunt novissima hominis illius pejora prioribus.* Haud secùs si semel è captivitate Dæmonis elapsus, patrândò antiqua in ejus compedes denuò redieris, quid nisi arctiorem custodiam, & ferme nullam

cva.